's-Hertogenbosch

# GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente 's-Hertogenbosch

Nr. 417740

4 september 2026

## Beleidsregels aanvraag transportcapaciteit woningbouwprojecten en onderwijsprojecten gemeente 's-Hertogenbosch 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch;
In zijn vergadering van 1 september 2026,
Gezien het voorstel met reg.nr. 19763492,
gelet op artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet, artikel 4:81, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht, de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving, artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, en de artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3, van de Systeemcode elektriciteit 2026;
besluit vast te stellen de volgende beleidsregels:
Beleidsregels aanvraag transportcapaciteit woningbouwprojecten en onderwijsprojecten gemeente 's-Hertogenbosch 2026

### Beleidsregels aanvraag transportcapaciteit woningbouwprojecten en onderwijsprojecten gemeente 's-Hertogenbosch 2026

#### Artikel 1. Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- aandachtsgroepen: de aandachtsgroepen zoals bedoeld in artikel 1 van de Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtgroepen;
- bestuursverklaring: door of namens het college afgegeven verklaring als bedoeld in artikel 7.21, derde en vierde lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- BOPA: buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet, zijnde een activiteit, inhoudende:
- een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het verboden is deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of
- een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan;
- civielrechtelijke overeenkomst: koopovereenkomst, anterieure overeenkomst, erfpachtovereenkomst of ieder andere overeenkomst als bedoeld in tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026 waaruit blijkt dat het project binnen een bepaalde tijd start;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch;
- congestiegebied: gebied binnen de gemeente waarvoor de netbeheerder heeft vastgesteld dat de transportcapaciteit op het elektriciteitsnet ontoereikend is als bedoeld in artikel 7.18 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- netbeheerder: distributiesysteembeheerder als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet die het distributiesysteem voor elektriciteit beheert in het congestiegebied;
- project: realisatie van een basisbehoefte, zijnde de functie woonbehoefte of onderwijshuisvesting als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- projectlocatie: locatie waar het project zal worden ontwikkeld;
- projectontwikkelaar: een rechtspersoon, stichting, vereniging of natuurlijke persoon die een project realiseert of initieert;
- prioriteringsverzoek: verzoek om prioriteit bij de toewijzing van transportcapaciteit als bedoeld in artikel 7.21 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- projectdossier: geheel van documenten ter onderbouwing van een prioriteringsverzoek en transportverzoek;
- transportcapaciteit: capaciteit voor het transport van elektriciteit op het distributienet;
- transportverzoek: verzoek tot het verzorgen van transport van elektriciteit als bedoeld in artikel 3.46, eerste lid, van de Energiewet;
- volgordelijst: de door de gemeente vastgestelde rangordelijst van woningbouwprojecten en onderwijsprojecten conform tabel 3 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026, waarvoor de gemeente prioriteringsverzoeken indient bij de netbeheerder.

**Artikel 2. Toepassingsbereik**

1. Deze beleidsregels zijn van toepassing op de plaatsing van projecten op de volgordelijst. Het gaat daarbij zowel om projecten van projectontwikkelaars als om projecten die de gemeente zelf realiseert of initieert.
2. Als een project de gemeentegrens overschrijdt treedt de gemeente in overleg met de betreffende buurgemeente over wie het project opneemt op haar volgordelijst, waarbij de hoofdregel geldt dat de gemeente waarbinnen het project hoofdzakelijk is gelegen het project opneemt op haar volgordelijst.

**Artikel 3. Doel**

Deze beleidsregels hebben tot doel:

a. het uitwerken van de gemeentelijke bevoegdheid tot eerder aanvragen van transportcapaciteit en prioritering zoals aan de gemeente toegewezen in de Systeemcode Elektriciteit 2026;
b. het bijdragen aan de realisatie van woonbehoefte en onderwijshuisvesting in congestiegebieden, in uitvoering van de gemeentelijke zorgplicht voor voldoende woongelegenheid, die de grondslag vormt voor de opname van woonbehoefte en onderwijshuisvesting in categorie 3 van het prioriteringskader van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
c. het waarborgen van een transparante, gelijke, objectieve en niet-discriminatoire verdeling van posities op de volgordelijst, in overeenstemming met de Didam-jurisprudentie (ECLI:NL:HR:2021:1778 en ECLI:NL:HR:2024:1661);
d. het beperken van aansprakelijkheidsrisico's voor de gemeente als aanvrager van transportcapaciteit bij de netbeheerder, in het bijzonder het risico van schadevergoedingsclaims wegens ongelijke behandeling van projectontwikkelaars; en
e. het bieden van rechtszekerheid over de wijze waarop de gemeente haar bevoegdheid als aanvrager van prioritering van transportcapaciteit uitoefent.

**Artikel 4. Gelijke behandeling projecten**

1. Een project waarbij de gemeente zelf opdrachtgever is, wordt op basis van dezelfde regels beoordeeld als projecten van projectontwikkelaars.
2. Een gemeentelijk project geniet geen voorrangspositie, tenzij een hogere positie op grond van de prioriteringsregels dit rechtvaardigt.
3. De gemeente motiveert op transparante wijze de positie van gemeentelijke projecten op de volgordelijst.

**Artikel 5. Procedure verzoek opname volgordelijst**

1. De periode voor het indienen van een verzoek tot plaatsing van een project op de volgordelijst vangt aan op de dag van publicatie van deze beleidsregels in het gemeenteblad.
2. Het in het eerste lid bedoelde verzoek kan bij het college worden ingediend tot en met 18 september 2026. Opname van een project op de volgordelijst vindt uitsluitend plaats nadat het college heeft besloten het project op de volgordelijst te plaatsen en de daarbij behorende bestuursverklaring heeft vastgesteld.
3. Om in aanmerking te komen voor opname op de volgordelijst moet in ieder geval voldaan zijn aan een van de volgende eisen:
    a. Er is een omgevingsvergunning verleend passend bij de activiteit.
    b. Er is een civielrechtelijke overeenkomst tussen de initiatiefnemer en de gemeente
    c. Het project past binnen vastgesteld college- of raadsbesluit
4. Opname van een project op de volgordelijst brengt uitsluitend een inspanningsverplichting voor het college met zich mee om het project overeenkomstig deze beleidsregel voor te dragen aan de netbeheerder. Er wordt geen garantie gegeven dat prioritering wordt verleend of transportcapaciteit beschikbaar wordt.
5. Opname op de volgordelijst staat los van alle inhoudelijke beoordelingen en vergunningsprocessen die voor of na de indiening van de transport- en prioriteringsverzoeken genomen zijn of moeten worden.

**Artikel 6. Opname op de volgordelijst op verzoek projectontwikkelaar**

1. De projectontwikkelaar zorgt voor een volledig projectdossier van een project bij een verzoek tot opname op de volgordelijst waarbij hij voor het indienen van het verzoek gebruik maakt van het daartoe beschikbaar gestelde formulier.
2. De gemeente stuurt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging van het verzoek waarbij tevens wordt gewezen op de in artikel 14 genoemde rechtsbeschermingsprocedure.
3. Een verzoek dat onvolledig is, wordt niet in behandeling genomen. De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan binnen vijf werkdagen schriftelijk in kennis en informeert de projectontwikkelaar over de al dan niet bestaande mogelijkheid om het dossier nog aan te vullen. De deadline voor aanvullingen is zoals beschreven in artikel 5, tweede lid.
4. Toewijzing op de volgordelijst is project en projectlocatie gebonden. Een verkregen toewijzing wordt niet overgeheveld naar een ander project of andere projectlocatie. Daarvoor moet een nieuw verzoek worden ingediend.

**Artikel 7. Opname op de volgordelijst van eigen projecten**

1. De gemeente zorgt voor een volledig projectdossier van een project dat zij initieert of realiseert voor opname op de volgordelijst.
2. Toewijzing op de volgordelijst is project en projectlocatie gebonden. Een verkregen toewijzing wordt niet overgeheveld naar een ander project of andere projectlocatie.

**Artikel 8. Bestuursverklaring**

De bestuursverklaring maakt onderdeel uit van het projectdossier en bevat:

a. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk is voor de taken in de omschrijving van woonbehoefte algemeen en collectief dan wel onderwijshuisvesting, als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
b. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk is om te starten met de activiteiten of de taken, als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026 en niet kan starten zonder de gevraagde transportcapaciteit;
c. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de activiteit op korte termijn, na toekenning van de gevraagde transportcapaciteit en, voor zover van toepassing, na de realisatie van de aansluiting, zal starten;
d. een verklaring dat de bewijsstukken, als bedoeld in tabel 4 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026 compleet zijn;
e. een verklaring dat de bestuursverklaring naar waarheid is ingevuld;
f. instemming met het feit dat de met prioriteit toegekende transportcapaciteit wordt afgenomen als de verklaring niet naar waarheid is ingevuld of als er sprake is van vervalsing van de bewijsstukken genoemd in tabel 4, van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026;
g. als sprake is van kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze activiteiten nodig zijn om de woonbehoefte te realiseren; en
h. als sprake is van collectieve voorzieningen, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze voorzieningen nodig zijn voor de woonfunctie.

**Artikel 9. Rangordebepaling volgordelijst**

1. Het college bepaalt de rangorde op de volgordelijst stapsgewijs op basis van de volgende stappen en legt de uitkomst daarvan schriftelijk vast:

<u>Stap 1: start bouw</u>

Binnen de op basis van de voorgaande stappen gemaakte onderverdeling vindt een rangschikkingsplaats op basis van het jaar van start bouw, waarbij een project hoger wordt gerangschikt op volgorde van beoogde start bouw. Hierbij moet het jaar van start bouw voldoende concreet zijn onderbouwd.

<u>Stap 2: projectrijpheid op basis van bewijslast</u>

1. Er is een onherroepelijke omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit voor de projectlocatie
2. Er is een civielrechtelijke overeenkomst, en een onherroepelijk omgevingsplan of onherroepelijke omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) voor de projectlocatie.
3. Er is alleen een onherroepelijke omgevingsvergunning verleend voor de projectlocatie.
4. Er is alleen een civielrechtelijke overeenkomst.
5. Er is alleen een (wijziging) omgevingsplan vastgesteld of omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) verleend voor de projectlocatie

6. Er zijn andere bewijsstukken waardoor een project in aanmerking komt voor prioritering.

Stap 3: Onderwijsinstellingen, huisvesting aandachtsgroepen
Binnen de op basis van de stap 1 gemaakte onderverdeling vindt een onderverdeling plaats op basis van invulling van het project, waarbij een project hoger wordt gerangschikt als het voldoet aan één of meer van de volgende eisen:
a. het project is een onderwijsvoorziening zoals bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 Systeemcode elektriciteit
b. het voorziet in de huisvesting voor aandachtsgroepen

Stap 4: grootschalige woningbouwlocaties met subsidieafhankelijkheid
Binnen de op basis van de stappen 1 en 2 gemaakte onderverdeling vindt een onderverdeling plaats waarbij een project hoger wordt gerangschikt als het een bijdrage levert aan grootschalige woningbouwlocaties waarbij er sprake is van een financiële en programmatische afhankelijkheid van rijkssubsidies.
Stap 5: transformatielocatie waar een ongewenste activiteit plaatsmaakt
De projectlocatie is een transformatielocatie waarbij een onwenselijke activiteit plaatsmaakt;
Stap 6: warmteoplossing
Binnen de op basis van de voorgaande stappen gemaakte onderverdeling vindt een onderverdeling plaats op basis van collectieve warmtevoorziening voor individuele warmteoplossingen.
Stap 7: aantal woningen
Binnen de op basis van de voorgaande stappen gemaakte onderverdeling vindt een onderverdeling plaats op basis van het aantal te bouwen woningen, waarbij meer woningen hoger op de volgordelijst komen.

**Artikel 10. Loting bij gelijke rangordebepaling volgordelijst**
1. Als twee of meer projecten op basis van artikel 9 dezelfde positie behalen, bepaalt de gemeente de onderlinge volgorde door middel van een openbare loting.
2. De loting vindt plaats op een vooraf bekendgemaakte datum en locatie.
3. Betrokken projectontwikkelaars worden tijdig uitgenodigd om de loting bij te wonen.
4. De uitkomst van de loting is bindend. De gemeente legt de uitkomst schriftelijk vast.

**Artikel 11. Transparantie en motivering**
1. De gemeente motiveert de vastgestelde volgordelijst transparant en toetsbaar door per project de toepassing van de stappen 1 tot en met 6 en eventuele loting te vermelden.
2. Op verzoek van de projectontwikkelaar verstrekt de gemeente een schriftelijke toelichting op de positie die aan zijn project is toegekend.

**Artikel 12. Bekendmaking volgordelijst**
1. Het college maakt de vastgestelde volgordelijst bekend via de gemeentelijke website en het gemeenteblad, uiterlijk twee weken voor de datum van indiening bij de netbeheerder.
2. Op de gepubliceerde volgordelijst staat per project vermeld: de projectnaam, de locatie, het aantal woningen, en de positie op de lijst.

**Artikel 13. Rechtsbescherming**
1. Een projectontwikkelaar die bezwaar heeft tegen zijn positie op de volgordelijst of tegen de afwijzing van zijn verzoek tot plaatsing op de volgordelijst kan binnen tien kalenderdagen na bekendmaking van de volgordelijst schriftelijk bezwaar indienen bij de gemeente. Na deze termijn vervalt het recht om bezwaar in te dienen.
2. Het geschil bevat ten minste:
   a. de naam en contactgegevens van de indiener;
   b. de aanduiding van het project waarop het geschil betrekking heeft;
   c. de gronden van het geschil; en
   d. de gegevens en bescheiden waarop de bezwaarmaker zich beroept.
3. De noodzakelijke gegevens om de aanvraag in te dienen
4. Een projectontwikkelaar die bezwaar heeft tegen zijn positie op de volgordelijst of tegen de afwijzing van zijn verzoek tot plaatsing op de volgordelijst kan na de in het eerste lid bedoelde bezwaarpro-

cedure binnen tien werkdagen een kort geding aanhangig maken. Na deze termijn vervalt het recht om een kort geding aanhangig te maken.

5. Door indiening van een verzoek overeenkomstig artikel 6 stemt de projectontwikkelaar uitdrukkelijk in met de in dit artikel geregelde rechtsbeschermingsprocedure.

**Artikel 14. Wijziging en intrekking van de volgordepositie**

1. De gemeente kan de positie van een project op de volgordelijst wijzigen of intrekken als:
   a. de initiatiefnemer aantoonbaar onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt;
   b. het project naar het oordeel van de gemeente aantoonbaar niet meer voor realisatie in aanmerking komt;
   c. de projectontwikkelaar het project heeft gewijzigd en dit een herbeoordeling vergt;
   d. het project naar het oordeel van de gemeente onuitvoerbaar is geworden.

2. Een herbeoordeling na wijziging van het project kan betekenen dat het project een andere (hogere of lagere) plek op de volgordelijst zal krijgen.
3. De gemeente stelt de intrekking of wijziging vast en stelt de initiatiefnemer hiervan onverwijld in kennis.
4. Wijzigen op grond van dit artikel is slechts mogelijk zolang de volgordelijst nog niet door de gemeente is ingediend bij de netbeheerder

**Artikel 15. Wijziging en intrekking van de aanvraag**

1. De gemeente behoudt eenzijdig het recht een aanvraag bij de netbeheerder in te trekken als:
   a. de initiatiefnemer aantoonbaar onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt;
   b. het project naar het oordeel van de gemeente aantoonbaar niet meer voor realisatie in aanmerking komt;
   c. de initiatiefnemer het project heeft gewijzigd en dit een herbeoordeling vergt;
   d. het project naar het oordeel van de gemeente onuitvoerbaar is geworden.
   e. er binnen een half jaar na het indienen van de aanvraag geen overeenkomst is gesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemer over de financiële afwikkeling van de aanbetaling van de aanvraag.

2. De gemeente stelt de intrekking vast en stelt de initiatiefnemer hiervan onverwijld in kennis.

**Artikel 16. Hardheidsclausule**

Het college handelt overeenkomstig deze beleidsregels, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met deze beleidsregels te dienen doelen.

**Artikel 17. Inwerkingtreding**

Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking.

**Artikel 18. Geldingsduur**

Deze beleidsregels blijven van kracht totdat zij worden gewijzigd of ingetrokken.

**Artikel 19. Citeertitel**

Deze beleidsregels worden aangehaald als de: Beleidsregels aanvraag transportcapaciteit woningbouwprojecten en onderwijs 2026

*Aldus vastgesteld in de vergadering van 1 september 2026*
*Het college voornoemd,*
*De secretaris,*
*Drs. B. van der Ploeg*
*De burgemeester,*
*Drs. J.M.L.N. Mikkers*

Toelichting bij het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch tot vaststelling van de Beleidsregels aanvraag transportcapaciteit woningbouwprojecten en onderwijs gemeente 's-Hertogenbosch 2026

**Algemeen**

*Inleiding*
Met deze beleidsregels geeft de gemeente 's-Hertogenbosch invulling aan de wijze waarop zij omgaat met haar op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 en de Energiewet bestaande bevoegdheid om prioriteringsverzoeken en transportcapaciteitsverzoeken in te dienen voor de functie woonbehoefte bij de netbeheerder.
*Aanleiding*
Netbeheerders hebben onvoldoende elektriciteitstransportcapaciteit om alle aanvragen voor nieuwe of zwaardere aansluitingen te voldoen. Voor onder andere woningbouwprojecten heeft dit concrete gevolgen. Projecten die planologisch gereed zijn, komen niet van de grond door een gebrek aan beschikbare aansluiting. In veel regio's dreigen projecten vertraging op te lopen of te stranden. Netbeheerders kenden transportcapaciteit tot voor kort toe op volgorde van binnenkomst, het zogenaamde 'first come, first served'-principe. Dit systeem houdt echter niet genoeg rekening met de maatschappelijke urgentie van bepaalde projecten en de behoefte om die voorrang te verlenen. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft daarom op 2 december 2025 het Codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken vastgesteld (gepubliceerd in Staatscourant 2025, nr. 42323, in werking getreden op 1 januari 2026). Dit Codebesluit verplicht netbeheerders om in congestiegebieden af te wijken van het 'first come, first served'-beginsel en in plaats daarvan te werken met landelijke voorrangsregels op basis van maatschappelijk belang. Binnen de prioritering categorieën 2 en 3, evenals voor niet-prioritaire partijen, blijft 'first come, first served' bestaan, waarbij de datum van aanvraag van transportcapaciteit leidend is. Dit kader is later opgenomen in de Systeemcode Elektriciteit 2026 en aangevuld tot het nu geldend recht.

De Systeemcode Elektriciteit 2026 onderscheidt drie prioriteitscategorieën:
1. Netcongestieverzachters — partijen die direct bijdragen aan het vergroten van de beschikbare netcapaciteit;
2. Veiligheid — partijen waarvan het niet aansluiten een directe bedreiging vormt voor de nationale veiligheid of volksgezondheid;
3. Basisbehoeften — partijen die voorzien in een eerste levensbehoefte, waaronder woonbehoefte en onderwijshuisvesting.

Vanaf 1 juli 2026 worden groot- en kleinverbruikers in één en dezelfde rangorde beoordeeld. Er is geen overgangsperiode voorzien: alle aanvragen worden vanaf dat moment aan de nieuwe voorrangsregels getoetst.
Gemeenten kunnen vanaf 1 oktober 2026 gebruikmaken van de werkwijze 'Eerder aanvragen in het planproces'. Deze werkwijze stelt gemeenten in staat om in een vroeg planningsstadium transportcapaciteit te reserveren voor onder meer woningbouw, dit is ook mogelijk voordat een ontwikkelaar definitief betrokken is. De bewijsvereisten om dit aan te vragen zijn daarom specifiek op gemeenten toegesneden (tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026).
Als aanvrager van transportcapaciteit ten behoeve van derden, bevindt de gemeente zich in een dubbele rechtsrelatie. Enerzijds als contractpartij jegens de netbeheerder, anderzijds met projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers die aanspraak maken op die capaciteit. Hoewel het aanvragen van transportcapaciteit een privaatrechtelijke bevoegdheid is, moet de gemeente daarbij op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek de beginselen van behoorlijk bestuur in acht nemen, en met name het gelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel. De Hoge Raad heeft dit bevestigd in de Didam-arresten (ECLI:NL:HR:2021:1778 en ECLI:NL:HR:2024:1661).
De VNG heeft gemeenten bij ledenbrief van 16 april 2026 opgeroepen vóór 1 oktober 2026 beleidsregels vast te stellen, zodat aanvragen op die datum gereed zijn voor indiening. De onderhavige beleidsregels zijn opgesteld om een juridisch houdbaar vertrekpunt te bieden voor de inrichting van de gemeentelijke aanvraagrol.

*Doelstelling*
De doelstelling van deze beleidsregels is om de gemeentelijke bevoegdheid tot het aanvragen van elektriciteitstransportcapaciteit voor woningbouwprojecten op een transparante, objectieve en niet-discriminatoire wijze in te richten. De gemeente geeft daarmee uitvoering aan haar taak om te voorzien in voldoende woongelegenheid. Deze taak kan in gebieden met netcongestie niet meer vanzelfsprekend tot uitvoering worden gebracht.
De gemeente heeft via de Systeemcode Elektriciteit 2026 de mogelijkheid om als aanvrager vroeg in het planproces transportcapaciteit te reserveren voor woningbouw. Deze aanvragen hebben gevolgen

voor de verdeling van schaarse transportcapaciteit door de netbeheerder. Gelet op de impact van deze schaarsteverdeling is een transparante, objectieve en niet-discriminatoire werkwijze vereist op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. Deze beleidsregels voorzien daarin en stellen zodoende de rangschikkingscriteria vast, beschrijven de aanvraagprocedure en borgen de gelijke behandeling van gemeentelijke en andere projecten.

*Verhouding tot andere regelgeving*
De beleidsregels zijn vastgesteld op grond van:
- Artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet: het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten.
- Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht: een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende bevoegdheid.
- De artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026: het ACM-prioriteringskader stelt eisen aan de verdeling van transportcapaciteit in congestiegebieden en de gemeentelijke rol.
- Artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek: een bevoegdheid die iemand krachtens het burgerlijk recht toekomt, mag niet worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven regels van publiek recht. Hieruit vloeit de verplichting voort het gelijkheidsbeginsel in acht te nemen bij privaatrechtelijk handelen.

De beleidsregels vullen het ACM-prioriteringskader aan op het niveau van de gemeente. Daarbij beperken de beleidsregels zich tot de prioriteitsfunctie: woonbehoefte (subfuncties: algemeen en collectieve woonvormen) en onderwijshuisvesting. Deze beleidsregels hebben geen betrekking op andere functies waarvoor de gemeente gelet op artikel 7.21 en tabel 3 van bijlage 3, van de Systeemcode Elektriciteit 2026 bevoegd is een prioriteringsverzoek in te dienen. Zij bepalen ook niet welke projecten prioriteit krijgen ten opzichte van andere aanvragers bij de netbeheerder, dat is immers de exclusieve bevoegdheid van de netbeheerder op grond van het ACM-prioriteringskader, maar regelen de interne gemeentelijke rangschikking die bepaalt welke verzoeken de gemeente indient en in welke volgorde.

De beleidsregels laten de bevoegdheden op grond van de Omgevingswet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Huisvestingswet onverlet. De gemeente kan Omgevingswet-instrumenten, zoals het regionale programma en het omgevingsplan benutten om projecten voor te bereiden op het ACM-prioriteringskader.

*VNG-modelbeleidsregels*
Bij het opstellen van deze beleidsregels is gebruik gemaakt van de VNG-modelbeleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten. In afwijking van het VNG-model zijn bij de artikelen 5, 9, 13, 15, 16 en 18 eigen keuzes gemaakt, die beter aansluiten bij de situatie van de gemeente 's-Hertogenbosch.

*Inspraak*
Bij het opstellen van deze beleidsregels is geen inspraakprocedure gevolgd. De aansprakelijkheidsrisico's voor de gemeente als gevolg van het niet tijdig vaststellen van beleidsregels met betrekking tot de aanvraag van prioriteit voor transportcapaciteit maken dat sprake is van spoedeisend belang bij het vaststellen van deze beleidsregels, waardoor inspraak niet kon worden afgewacht zie artikel 2 derde lid, onder f Inspraakverordening 's-Hertogenbosch.
**Artikelsgewijs**
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

**Artikel 1. Definities**
De begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt hebben dezelfde betekenis als in de Energiewet en de Systeemcode elektriciteit 2026. De in die regelingen gedefinieerde begrippen worden dan ook niet opnieuw gedefinieerd in deze beleidsregels.
*Civielrechtelijke overeenkomst*
De definitie van 'civielrechtelijke overeenkomst' volgt de bewijslastcriteria van tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026.
*Project*
De definitie van 'project' volgt tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode elektriciteit 2026. Naast de functie woonbehoefte omvat de definitie de functie onderwijshuisvesting, die als basisbehoefte eveneens in categorie 3 van het prioriteringskader is opgenomen. Als een project meerdere fases bevat dan wordt elke fase op grond van deze definitie als afzonderlijk project beschouwd. Dit sluit aan bij de systematiek van de Systeemcode elektriciteit 2026, op basis waarvan voor elke fase een afzonderlijke aanvraag wordt ingediend.
*Volgordelijst*

De definitie van 'volgordelijst' sluit aan bij het prioriteringskader van artikel 7.21 van de Systeemcode Elektriciteit en de werkwijze 'Eerder aanvragen' zoals beschreven in de VNG-ledenbrief Ibr-26-010 (april 2026).

**Artikel 2. Toepassingsbereik**

Door het toepassingsbereik helder af te baken wordt voorkomen dat deze beleidsregels worden toegepast op situaties waarvoor zij niet zijn geschreven. De gemeente vervult bij de werkwijze 'Eerder aanvragen' een intermediaire rol tussen netbeheerder en marktpartijen. Deze intermediaire positie brengt een dubbele rechtsrelatie mee: enerzijds met de netbeheerder als contractspartij voor transportcapaciteit, anderzijds met projectontwikkelaars die aanspraak maken op die capaciteit. Artikel 2 bakent af op welke beslissingen de beleidsregels van toepassing zijn. Het gaat om realisatie van de basisbehoefte woonbehoefte als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026. In dat kader hanteert de gemeente een volgordelijst, waarop projecten geplaatst worden met het oog op het indienen van een transportverzoek en prioriteringsverzoek bij de netbeheerder. De regels hebben daarmee ook betrekking op de keuze om projecten niet op de volgordelijst te plaatsen.

De gemeente gaat uiteraard niet over de wijze waarop een buurgemeente haar bevoegdheden uitoefent. Op het moment dat een project de gemeentegrens overschrijdt, treedt de gemeente daarom in overleg met de buurgemeente om af te stemmen wie het prioriteringsverzoek in zal dienen bij de netbeheerder. Uitgangspunt voor de inzet daarbij is dat de gemeente waarbinnen het project hoofdzakelijk is gelegen het project opneemt op haar volgordelijst en het prioriteringsverzoek indient.

**Artikel 3. Doel**

De rol die de gemeente heeft op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 betreft het uitoefenen van een privaatrechtelijke rechtshandeling. Het gaat om het contracteren van transportcapaciteit met de netbeheerder. Dit is het sluiten van een overeenkomst. Van een besluit in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht is geen sprake. Besluiten ter voorbereiding van een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn uitgesloten van de mogelijkheid van bezwaar en beroep (artikel 8:3, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht). Eventuele conflicten zullen aan de civiele rechter moeten worden voorgelegd. De gemeente oefent de bevoegdheid tot het aanvragen van transportcapaciteit bij de netbeheerder uit als een privaatrechtelijke bevoegdheid en is daarbij gebonden aan de beginselen van behoorlijk bestuur op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, de wettelijke grondslag van het gelijkheidsbeginsel in de Didam-jurisprudentie.

*Algemene beginselen van behoorlijk bestuur*

De Hoge Raad heeft in het Didam-I arrest (26 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1778) bepaald dat overheden bij vervreemding van onroerend goed het gelijkheidsbeginsel in acht moeten nemen en gelijke kansen aan potentiële gegadigden moeten bieden. In het Didam-II arrest (15 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1661) heeft de Hoge Raad deze lijn aangescherpt en de toepassing van de beginselen van behoorlijk bestuur – waaronder zorgvuldigheid, gelijkheid, evenredigheid en motivering – ook buiten de context van gronduitgifte bevestigd. Artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk wetboek bepaalt dat een bevoegdheid krachtens burgerlijk recht niet mag worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven recht.

De gemeente handelt bij het aanvragen van prioriteit en transportcapaciteit privaatrechtelijk, maar is desondanks als bestuursorgaan gebonden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het gelijkheidsbeginsel verplicht de gemeente niet tot een formele aanbesteding, maar wel tot een openbare, transparante procedure met vooraf bekendgemaakte, objectieve en toetsbare criteria. Afwijking is slechts gerechtvaardigd als slechts één gegadigde in aanmerking kan komen (de 'unieke gegadigde'-uitzondering), en dit moet vooraf gemotiveerd en gepubliceerd worden.

*Uitwerking*

De beleidsregels hebben tot doel uitwerking te geven aan deze plichten. Zo dragen deze beleidsregels bij aan de realisatie van woningen in congestiegebieden binnen de kaders waaraan de gemeente moet voldoen.

**Artikel 4. Gelijke behandeling projecten**

De gelijke behandeling van gemeentelijke en private projecten is een cruciaal element van de Didam-doctrine. Artikel 4 borgt het gelijkheidsbeginsel door expliciet te bepalen dat gemeentelijke projecten niet worden bevoordeeld en dat de gemeente transparant is over de motivering van de rangorde van eigen projecten ten opzichte van projecten van projectontwikkelaars.

**Artikel 5. Procedure verzoek opname volgordelijst**

Het bieden van een transparante verdelingsprocedure, door vooraf kenbaar te maken wanneer een verzoek kan worden in gediend vormt een belangrijk element van de Didam-doctrine. De beleidsregels voorzien in een transparante selectieprocedure, waarbij artikel 5 voorziet in het vooraf kenbaar maken van het proces en de daaraan verbonden tijdvakken.

Door de aanvraagperiode direct te koppelen aan de publicatie van de beleidsregels is voor iedere projectontwikkelaar onmiddellijk duidelijk wanneer een verzoek kan worden ingediend. Door het benoemen van een concrete einddatum kan er ook geen misverstand bestaan over voor welke datum het verzoek moet worden ingediend om in aanmerking te komen voor plaatsing op de volgordelijst op basis waarvan de gemeente het verzoek om prioritering in zal dienen.

Opname op de volgordelijst betekent uitsluitend dat het college zich inspant om het project overeenkomstig deze beleidsregels voor te dragen aan de netbeheerder. De gemeente beslist niet over de

verlening van prioritering of de beschikbaarheid van transportcapaciteit. Deze bevoegdheden berusten bij de netbeheerder op grond van de Energiewet en de Systeemcode Elektriciteit 2026.
Opname in de volgordelijst betekent niet dat andere vergunningsprocessen of inhoudelijke beoordelingen van de projecten die opgenomen zijn in de volgordelijst veranderen. Er kan door de ontwikkelaar niet naar het transportverzoek kan verwijzen als indicatie dat de gemeente het project daadwerkelijk vergunt. Deze beoordelingen zijn en blijven separaat en beïnvloeden elkaar niet.

**Artikel 6. Opname op de volgordelijst op verzoek projectontwikkelaar**

Een helder aanvraagproces is essentieel voor een rechtmatige uitvoering. Artikel 6 regelt daarom de aanvraagprocedure en bepaalt de informatiestroom tussen de projectontwikkelaar en de gemeente die de basis vormt voor de rangschikking.
Voor de aanvraag van transportcapaciteit en prioritering moeten gemeenten zorgen voor een volledig projectdossier dat kan worden ingediend bij de netbeheerder. Van de projectontwikkelaar die de gemeente verzoekt om een project op de prioriteringslijst te zetten met het oog op het doen van een transportverzoek en prioriteringsverzoek wordt verwacht dan hij daartoe de noodzakelijke informatie aanlevert. De gemeente stelt met het oog hierop een standaardaanvraagformulier beschikbaar waarin alle vereiste gegevens worden gevraagd. Dit formulier is te vinden op de gemeentelijke website en bevat tevens het in artikel 13, derde lid genoemde akkoord met de van toepassing zijnde bepalingen omtrent de rechtsbescherming.

<u>Aanvraag transportcapaciteit</u>

Een volledig projectdossier bevat voor het onderdeel transportcapaciteit ten minste:

a. naam, contactgegevens en rechtsvorm van de gemeente, dan wel naam, contactgegevens en rechtsvorm van de projectontwikkelaar;
b. omschrijving en locatie van het project, onder vermelding van het type bouw (hoogbouw, laagbouw of een combinatie), verwachte start bouw en de geografische begrenzing van het projectgebied (als polygoon);
c. het verwachte totale aantal en type woningen (sociaal, midden huur, koop);
d. de verwachte elektrische belasting van het project, omvattende:
    1. het aantal en de grootte (doorlaatwaarde) van de benodigde aansluitingen, uitgesplitst naar wooneenheden, collectieve voorzieningen en onlosmakelijk verbonden activiteiten;
    2. de op planniveau gehanteerde wijze van verwarmen, als meest bepalende factor in de netbelasting;
    3. de gewenste datum van de definitieve aansluitingen, uitgesplitst per projectfase en met een maximale loopduur van tien jaar na datum van indiening.

<u>Aanvragen van prioritering volgens het prioriteringskader</u>

Een volledig projectdossier bevat voor de aanvraag van prioritering (overeenkomstig tabel 4 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026) de volgende bewijsstukken die per subfunctie als volgt zijn vereist:

Woningbouw — algemeen:

1. Bestuursverklaring (zie artikel 5);
2. Civiele overeenkomst gemeente–ontwikkelaar (primair) óf omgevingsplan (fallback);
3. Optioneel: aanvullende bestuursverklaring (artikel 7.21, vierde lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026) + bewijsstuk bij kleinschalige activiteiten/collectieve voorzieningen.

Woningbouw — collectieve woonvormen:

1. Bestuursverklaring (zie artikel 5);
2. Overeenkomst over collectieve woonvorm (primair) óf omgevingsplan (fallback).

Verder is van belang:

1. Een verklaring afgegeven door de projectontwikkelaar over de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens, ondertekend door een bevoegde vertegenwoordiger van de projectontwikkelaar, welke de gemeente vrijwaart voor aansprakelijkheden van onjuiste informatie jegens de netbeheerder;
2. Een verklaring afgegeven door de projectontwikkelaar over dat hij instemt met de op de procedure van toepassing zijnde rechtsbescherming, en dat zij hierbij expliciet akkoord gaat met de vervaltermijnen conform artikel 13;
3. Een verklaring dat het gaat om een inspanningsverplichting van de gemeente tot het aanvragen van prioritering en transportcapaciteit, niet een resultaatsverplichting; en
4. Indien voor het project op grond van de Omgevingswet een instructie als bedoeld in artikel 2.33 van de Omgevingswet is gegeven door gedeputeerde staten van de provincie, dan wel het project valt onder instructieregels van de provinciale omgevingsverordening (artikel 2.22 jo. artikel 2.6 van de Omgevingswet), of voor het project een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet door de provincie is genomen, dient de aanvrager bij het projectdossier aan te

tonen dat het project in overeenstemming is met deze provinciale besluiten dan wel dat de vereiste afstemming met of toestemming van gedeputeerde staten heeft plaatsgevonden.

Het projectdossier wordt ingediend via het door de gemeente e-mailadres of schriftelijk per post aan Postbus 12345, 5200 GZ 's-Hertogenbosch. De gemeente bevestigt ontvangst van het dossier binnen twee werkdagen. Dit sluit aan bij de systematiek van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.
Een verzoek dat onvolledig is wordt niet in behandeling genomen. Het in het verzoek opgenomen project komt dan ook niet op basis van het verzoek in aanmerking voor opname op de volgordelijst. De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan schriftelijk in kennis, waarbij ook wordt aangegeven in hoeverre het nog mogelijk is alsnog een volledig verzoek in te dienen. Dit is alleen mogelijk als de in artikel 5, tweede lid genoemde termijn voor het indienen van een verzoek nog niet is verstreken. Het is niet mogelijk om op basis van een al ingediend verzoek een ander project aan te dragen dan waarvoor het verzoek is gedaan. Daarvoor moet, conform de daarvoor geldende bepalingen een nieuw verzoek worden ingediend.

**Artikel 8. Bestuursverklaring**

De bestuursverklaring is het centrale bewijsstuk van het prioriteringsverzoek. Deze stelt de netbeheerder in staat te toetsen of het verzoek daadwerkelijk betrekking heeft op een prioriteitswaardige activiteit en of de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk en reëel is. Zonder deugdelijk ingevulde bestuursverklaring is het verzoek incompleet en zal de netbeheerder de aanvraag afwijzen. De elementen in artikel 8 zijn cumulatief: alle onderdelen moeten zijn opgenomen. De eisen komen overeen met de eisen die zijn opgenomen in artikel 7.21, derde en vierde lid van de Systeemcode Elektriciteit 2026.
De Systeemcode Elektriciteit 2026 stelt dat partijen in de bestuursverklaring moeten onderbouwen dat de gevraagde transportcapaciteit nodig is voor de uitoefening van hun geprioriteerde taken, dat de capaciteit noodzakelijk is om te starten, en dat de activiteit op korte termijn na toekenning zal aanvangen. De elementen uit artikel 8 corresponderen rechtstreeks met deze Systeemcode Elektriciteit 2026-vereisten.

**Artikel 9. Rangordebepaling volgordelijst**

De prioriteringscriteria vormen de kern van deze beleidsregels. Zij bepalen de volgorde op de volgordelijst en dienen objectief, toetsbaar en redelijk te zijn. Dit zijn de drie eisen die de Didam-jurisprudentie stelt aan selectiecriteria.
Artikel 9 werkt de prioritering uit in zes achtereenvolgende stappen. Elke volgende stap is uitsluitend van toepassing wanneer de voorgaande stap geen onderscheid oplevert.

*Stap 1 - Start bouw*

Projecten met een eerder geplande maand van start bouw staan hoger op de volgordelijst dan projecten met een latere start bouw. Het gaat hier niet om een wens, maar om een start bouwjaar die is onderbouwd met: een planning, een overeenkomst, subsidievoorwaarden of een vergunning planning.
De bewijsstukken moeten de opgegeven start bouwdatum concreet en plausibel maken, op basis van bewijsstukken zoals opgesomd in de rangorde van stap 2. De gemeente beoordeelt per geval of de bewijsstukken de opgegeven datum afdoende onderbouwen.

*Stap 2 - Projectrijpheid*

Stap 2 is gebaseerd op de planologische en de privaatrechtelijke positie van het project. De rangschikking weerspiegelt de mate van realisatiezekerheid: hoe concreter de positie, hoe groter de kans dat de aangevraagde transportcapaciteit ook daadwerkelijk en tijdig wordt benut.
De hiërarchie van de bewijsstukken berust op de planologische zekerheid en de privaatrechtelijke binding. Voor de rangschikking zijn drie soorten bewijsstukken relevant: de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit, de civielrechtelijke overeenkomst en het onherroepelijk omgevingsplan of de onherroepelijke vergunning voor een BOPA. Elk bewijsstuk vertegenwoordigt een andere mate van zekerheid over de realisatie van het project.
Een project wordt ingedeeld in de hoogste subcategorie waaraan het de vereiste bewijsstukken kan overleggen. Voldoet een project aan meerdere subcategorieën tegelijk, dan geldt de hoogste. De gemeente motiveert de indeling per project transparant.
Een anterieure overeenkomst, koopovereenkomst of exploitatieovereenkomst die voor 1 juli 2026 is gesloten, verleent geen automatisch recht op transportcapaciteit en levert evenmin een bevoorrechte positie op de volgordelijst op. Dergelijke overeenkomsten worden voor de toepassing van stap 2 gelijkgesteld met andere civielrechtelijke overeenkomsten die na 1 juli 2026 zijn gesloten. Zij kunnen bijdragen aan de projectrijpheidonderbouwing, maar worden beoordeeld aan de hand van dezelfde rangorde als overeenkomsten die na inwerkingtreding zijn gesloten.

Onder categorie 6 onder stap 2 worden projecten bedoeld met onder anderen de volgende bewijsstukken:

- Overeenkomst tussen gemeente en het Rijk over rijkssubsidies voor woningbouw.
- Prestatieafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties.
- College- of raadsbesluit met gemeente als initiatiefnemer voor woningbouwontwikkeling.

*Stap 3 - Onderwijsinstellingen, huisvesting aandachtsgroepen*
Het college hecht belang aan de ontwikkeling van onderwijsinstellingen, huisvesting van bijzondere doelgroepen en het transformeren van locaties waar onwenselijke activiteiten plaats maken. Onderwijsinstellingen zijn benodigd in gebiedsontwikkelingen voor een goed woon- en leefklimaat. Onderwijslocaties hebben een bijzondere plek op de volgordelijst omdat zij idealiter gelijk met de gebiedsontwikkeling waarvoor zij bedoeld zijn opgeleverd worden. Hierom worden zij hoger in de rangorde geplaatst. Projecten waar voorzien wordt in huisvesting voor aandachtsgroepen als bedoeld in artikel 1 van de Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen, worden in deze stap behandeld om te kunnen voldoen aan landelijke regelgeving en om kwetsbare groepen van woningen te kunnen voorzien.
*Stap 4 - Grootschalige woningbouwlocaties met subsidieafhankelijkheid*
Het college acht het van belang dat afspraken tussen rijk en gemeente over geplande grootschalige gebiedsontwikkelingen worden nagekomen. Deze woningbouwlocaties betreffen grootschalige herontwikkeling van gebieden en dragen bij aan de gemeentelijke én landelijke woningambities. Deze ontwikkelingen bevatten een afhankelijkheid van prestatieafhankelijke subsidies en zodoende wordt er op basis van deze eisen onderscheid gemaakt tussen projecten.
*Stap 5 - Transformatielocaties waar een onwenselijke activiteit plaatsmaakt*
Transformatielocaties waar een onwenselijke activiteit plaats maakt, verbetert de woon- leefkwaliteit van een gehele ontwikkeling. Bijvoorbeeld bij projecten waar sprake is van woningen waarbij staat dermate slecht is, dat sloop en herbouw de meest logische keuze is om de leefbaarheid te verbeteren. Om de woon- leefkwaliteit te borgen worden deze projecten hoger op de volgordelijst geplaatst
*Stap 6 - Warmteoplossing*
Het college acht het van belang dat er zo bewust mogelijk omgegaan wordt met de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnetnet. Collectieve warmtevoorzieningen vragen minder per woning netcapaciteit dan individuele warmteoplossingen, waardoor deze hoger geprioriteerd worden. Hier is voor gekozen omdat netbewustheid in een vroeg stadium van de ontwikkeling niet goed te berekenen is, maar de wijze van verwarmen wel als maatstaf hiervoor kan dienen.
*Stap 7 - woningaantal*
Als er op basis van de voorgaande stappen gemaakte onderverdeling geen volgorde kan worden bepaald, vindt een onderverdeling plaats op basis van hoeveelheid toegevoegde woningen. Door de significante bijdrage die geleverd wordt door grotere projecten aan de woningbouwambities van gemeente 's-Hertogenbosch worden deze projecten boven kleinere projecten geplaatst. Deze afweging heeft ook een praktische kant, bij kleinere beschikbare vermogens kunnen kleinere projecten al doorgang vinden terwijl grote aantallen woningen veel vermogen hebben. Aangezien vermogens verdeeld worden op basis van een "trickle down" systeem, waar een vermogen beschikbaar wordt gesteld aan de volgende partij als de eerdere partij niet akkoord is met het beschikbare vermogen, is de kans groter voor kleinere projecten dat zij ondanks een lagere rang op de lijst toch eerder aangesloten kunnen worden.
**Artikel 10. Loting bij gelijke rangordebepaling volgordelijst**
Loting als tiebreaker is noodzakelijk om te voorkomen dat gelijke gevallen ongelijk worden behandeld. De overgangsperiode bij de werkwijze 'Eerder aanvragen' brengt een specifiek risico mee: als alle projecten gelijktijdig worden ingediend en de selectiecriteria geen onderscheid bieden, kan loting als enige objectieve methode gelden. Loting is een door de rechtspraak erkende en objectieve methode bij gelijkwaardigheid van aanvragen. De openbaarheid van de loting is vereist om de transparantie te waarborgen en bezwaren te voorkomen.
De trekking kan digitaal uitgevoerd worden door een onafhankelijk systeem in aanwezigheid van een onafhankelijke getuige. De onafhankelijke getuige hoeft niet een notaris te zijn. De aanwezigheid van een onafhankelijke getuige neemt elke schijn van partijdigheid van de gemeente weg. De uitslag moet vastgelegd worden in een officieel proces-verbaal. Alle deelnemers worden individueel geïnformeerd over de uitslag en krijgen transparantie over hoe het proces is verlopen. Zij worden ook uitgenodigd om de loting bij te wonen.
**Artikel 12. Bekendmaking volgordelijst**
De publicatietermijn van twee weken vóór de datum van indiening door de gemeente is afgestemd op de bezwaartermijn van artikel 13. Aanvragers hebben tien kalenderdagen na bekendmaking van de volgordelijst om bezwaar te maken. De resterende dagen binnen de twee-wekentermijn bieden de gemeente de benodigde verwerkingstijd om eventuele correcties naar aanleiding van bezwaar door te voeren en de definitieve volgordelijst in te dienen.
**Artikel 13. Rechtsbescherming**
Het aanvragen van transportcapaciteit is een privaatrechtelijke rechtshandeling van de gemeente op grond van artikel 160, eerste lid, onderdeel d, van de Gemeentewet. De volgordebeslissing is een handeling ter voorbereiding van die rechtshandeling. Van een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht is dan ook geen sprake. Bestuursrechtelijk bezwaar en beroep staan niet open voor de projectontwikkelaar. Er wordt desondanks gekozen om toch een alternatieve bezwaarprocedure te creëren.
De bezwaartermijn van tien kalenderdagen wijkt bewust af van de twintig-dagentermijn die in het aanbestedingsrecht geldt. Tien kalenderdagen is voldoende omdat het spoedeisende belang van de werkwijze 'Eerder aanvragen' — in het bijzonder de deadline van 1 oktober 2026 — een compacte pro-

cedure vereist die tijdige indiening van prioriteringsverzoeken bij de netbeheerder niet in gevaar brengt. Hierdoor krijgen aanvragers een concrete termijn om hun positie te beoordelen en zo nodig bezwaar te maken, zonder dat de procedure onnodig lang blokkerende werking heeft op de indiening bij de netbeheerder.
Het tweede en derde lid introduceren een contractuele vervaltermijn voor twee onderscheiden rechtsmiddelen: het bezwaar bij de gemeente en de kortgedingprocedure bij de civiele rechter. Het recht op bezwaar bij de gemeente vervalt tien kalenderdagen na bekendmaking van de volgordelijst, tien kalenderdagen hierna vervalt het recht om een kortgedingprocedure aanhangig te maken. De contractuele grondslag maakt de termijn robuuster dan een eenzijdig door de gemeente vastgestelde termijn: zij berust op de wilsovereenstemming van de aanvrager, zodat een beroep op rechtsverwerking wegens het niet-tijdig aanwenden van een rechtsmiddel een sterkere basis heeft. De VNG Handreiking Toepassing Didam-regels in de gemeentelijke gronduitgiftepraktijk beveelt een dergelijke constructie aan.
**Artikel 14. Wijziging en intrekking van de volgordepositie**
De volgordepositiebepaling is een handeling ter voorbereiding van een privaatrechtelijke rechtshandeling; van een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht is geen sprake.
Een volgordepositie wordt toegekend op basis van de informatie en het programma die de projectontwikkelaar op het moment van indiening heeft aangeleverd, of waarover de gemeente bij eigen projecten zelf over beschikt. De limitatieve gronden in het eerste lid kunnen rechtvaardigen dat de gemeente de positie herziet. Intrekking of wijziging op andere gronden vindt niet plaats. Relevante wijzigingen zijn wijzigingen die van invloed zijn op de plaatsing op de volgordelijst, zoals bijvoorbeeld het moment van start bouw.
Ook wijzigingen die leiden tot een lagere behoefte aan transportcapaciteit kunnen aanleiding geven tot herbeoordeling van een project. Dit sluit aan bij het doel van deze beleidsregels om beschikbare netcapaciteit zo doelmatig mogelijk te benutten.

Over de wijziging in rangorde wordt transparant gecommuniceerd. Uiteraard kan wijziging alleen plaatsvinden voor zolang de volgordelijst nog niet is ingediend bij de netbeheerder. Op het moment dat de lijst is ingediend ligt de verdere verantwoordelijkheid bij de netbeheerder en kan die, op grond van de hem toekomende bevoegdheden, naar bevinden handelen. Hier speelt ook mee dat een wijziging die meer transportcapaciteit of een andere locatie vergt, op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 kwalificeert als een nieuw verzoek en daarmee de bestaande prioriteitspositie doet vervallen.
**Artikel 15. Wijzigen en intrekken van de aanvraag**
De aanvrager van de transportcapaciteit is verantwoordelijk voor de juistheid van de aanvraag. Als blijkt dat een aanvraag niet langer een realistisch beeld schetst van de verwachtingen behoudt de gemeente het recht om de aanvraag in te trekken. De redenen hiervoor kunnen onder andere zijn; onjuiste informatie, grote wijzigingen waardoor de aanvraag een onjuiste voorstelling van de situatie schetst of het project redelijkerwijs geen doorgang gaat vinden. De gemeente behoudt zich ook het recht de aanvraag in te trekken als er geen overeenkomst wordt gesloten over de financiële afwikkeling van de aanvraag. Voor het proces van aanvragen wordt in de regel door netbeheerders een aanbetaling gevraagd. Deze aanbetaling is ten behoeve van het project en komt dus voor rekening van de projectontwikkelaar. Met de plaatsing op de volgordelijst accepteert de ontwikkelaar het financiële risico van de aanvraag. Als blijkt dat de gemeente en ontwikkelaar geen overeenkomst kunnen vinden voor deze reguliere kosten beschouwd de gemeente het project als onuitvoerbaar.